

Fytofotodermatitidy jako nečekané nebezpečí: Jak se chránit a co dělat?

MUDr. Júlia Bartková, MBA, MPH^{1,2}, Sandra Harásková², Lucie Burešová², MUDr. Dominika Miklišová³

¹Klinika popálenin a plastické chirurgie, Fakultní nemocnice Brno

²Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

³Klinika traumatologie, Lékařská fakulta, Masarykova univerzita, Brno, Úrazová nemocnice Brno

Fytofotodermatitidy, i když nejsou tak časté, představují významné zdravotní riziko, zejména u pediatrických pacientů. Tento článek se zaměřuje na fototoxické vlastnosti rostlin, které mohou způsobit vážnou fytofotodermatitidu po kontaktu s kůží a následné expozici UV záření. Nejvýznamnějším představitelem této skupiny rostlin je bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*). Typické klinické projevy fytofotodermatitidy zahrnují erytém, vezikuly, puchýře a přetrvávající hyperpigmentaci. Onemocnění se ale může manifestovat různou závažností od erytému až po nekrotizující defekty. Je důležité u kožních projevů, jejichž příčina není na první pohled jasná, zvážit možnost fytofotodermatitidy. Tento stav bývá často přehlížen, protože jeho příznaky mohou být zaměněny za jiné kožní problémy. Prodloužené hojení, zvýšená citlivost na světlo a možnost chybných diagnóz, například záměna za herpetickou infekci nebo dokonce fyzické týrání dítěte, zdůrazňují nezbytnost přesného rozpoznání a včasného zahájení léčby. V článku jsou diskutovány strategie prevence, první pomoc a léčebné možnosti. Pro správnou diagnózu je klíčové důkladné anamnestické vyšetření, které nám pomůže identifikovat možné rizikové faktory, jako je kontakt s určitou rostlinou. Zvýšení povědomí o tomto stavu a zlepšení léčebných protokolů jsou hlavními cíli tohoto článku, jehož cílem je zlepšit výsledky pacientů a prohloubit odborné znalosti v oblasti léčby fytofotodermatitid způsobených rostlinami, především u dětských pacientů.

Klíčová slova: fytofotodermatitida, ošetření ran, bolševník velkolepý.

Phytophotodermatitis as an unexpected danger:

How to protect yourself and what to do?

Phytophotodermatitis, although not very common, presents a significant health risk, especially in pediatric patients. This article focuses on the phototoxic properties of plants that can cause severe phytophotodermatitis after contact with the skin followed by exposure to UV radiation. The most prominent representative of this group of plants is Giant Hogweed (*Heracleum mantegazzianum*). Typical clinical manifestations of phytophotodermatitis include erythema, blisters, bullae, and persistent hyperpigmentation. The condition can manifest with varying severity, ranging from erythema to necrotizing defects. It is important to consider the possibility of phytophotodermatitis in cases of skin lesions where the cause is not immediately clear. This condition is often overlooked because its symptoms may be mistaken for other skin problems. Prolonged healing, increased sensitivity to light, and the possibility of incorrect diagnoses, such as misinterpretation as a herpes infection or even child abuse, emphasize the necessity for accurate diagnosis and timely treatment. The article discusses prevention strategies, first aid, and treatment options. A thorough anamnesis is crucial for an accurate diagnosis, as it helps identify possible risk factors,

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(3):176-178

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.034>

Článek přijat redakcí: 6. 12. 2024

Článek přijat k tisku: 24. 3. 2025

MUDr. Júlia Bartková, MBA, MPH

jul.bartkova@gmail.com